

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljeni pisma.

Ne frankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Kokopisi

dopisov se ne vračajo.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četverstopne pete vrste po 14 vin., za večkratni natis, primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

GORICA

Št. 46.

V Gorici, v soboto dne 11. junija 1910.

Leto XII.

Odgovor „Edinosti“ in dr. Gregorinu.

Ker se je Gregorinova „Edinost“ ponovno drznila drgniti ob rodoljubje dr. Gregorčiča ter je navalila nanj psovke, ki bi si jih ne dal dopasti niti kak drugošolec, smo apostrofirali dr. Gregorina, naj najprej skuša posnemati dr. Gregorčiča v darovanju v narodne namene, potem naj seda na sodni stol. Nato pravi „Edinost“, da bi dr. Gregorin daroval ne le toliko, kakor dr. Gregorčič, ampak dvakrat toliko, ako bi imel enaka sredstva in toliko sinekur kakor dr. Gregorčič... Iz tega odgovora kuka cel advokat, fraza, ki visoko doni, a nič stvarnega na pove, „odgovor“, ki ni odgovor. „Edinost“ bi bila morala pač povedati, koliko je daroval njen varovanec v narodne namene. To bi bil konkreten odgovor na Gregorčičevih tridesetero tiščakov, kakor smo jih mi omenili. Le na korist slovenskega šolstva v Gori. Ali „Edinostina“ levica molči, ker desnica nič ne ve. Za tisti „bi, ako bi imel enaka sredstva“... ne da žid nič. Ako bi blagajniki šolskih družb dobivali namestu denara le besede: „jaz bi dal dvakrat toliko kot oni, ako bi imel enaka sredstva“, bi slov. zasebne šole kmalu izginile. Ako je daroval dr. Gregorin v narodne namene proti dr. Gregorčiču tako malo, da si ne upa „Edinost“ tega niti približno omeniti, potem se ona primera ne more rešiti. Ali meni „Edinost“, da bi bil pokojni Kotnik, ako bi bil že v življenju daroval one stotisočake, jih bolj pogrešal, kakor priprosti delavec kronico, ki jo položi domu na oltar? In vendar kako proslavlja „Edinost“ Kotnika, kar je seveda popolnoma prav! Ali po „Edinostini“ teoriji bi prav lahko nastopil oni delavec proti temu proslavljenju, rekoč: Jaz bi daroval dvakrat toliko, ako bi imel enaka sredstva.

Vrhu tega nima „Edinost“ niti toliko zmisla za poštenje, da bi rabila enakopravno orožje v svoji primeri. Dr. Gregorčiču brska po vseh žepih, žepe dr. Gregorina pa pušča pri miru. V žepih dr. Gregorčiča je našla 4000 kron,

plačo profesorja bogoslovja, 7200 kron, dijete državnega poslanca, in čujte, čujte, 4000 kron, letno plačo deželnega odbornika. Ustavimo se pri zadnji! Vsak politični otročaj na Goriškem ve, da dr. Gregorčič kot drž. poslanec ne vrši dela deželnega odbornika in da ne dobiva od onih 4000 kron niti vinarja, ampak jih prejema njegov namestnik. Dr. Gregorčič deluje pač kot brezplačen zastopnik dežele v dež. šol. svetu. **Zo ve prav dobro tudi obvestitelj „Edinosti“, in vendar je imel nesramno čelo, poslati tik pred dopolnilno kraško volitvijo to podlo laž vedoma in holoma v svet.** Tu imajo naši čitatelji zopet kričeč dokaz, kako nizko je že padla morala pri „Edinosti“, odkar jo preveva liberalni duh. **Če imata „Edinost“ in nje obvestitelj le še trohico poštenja, morala bi to laž preklicati, če tega v nekaterih dneh ne storita, pribijemo javno njiju zlobno podlost.*** — Dohodki dr. Gregorčiča izkazani v „Edinosti“ s 15.000 kronami so se torej znižali na 11.000 kron. — Značilno je, da ima obvestitelj „Edinosti“ tako natančno v evidenci dijete državnih poslancev (7200 kron). Vidi se, da se mu po teh dijetah posebno slino cedé, in da niso slabo zadeli oni tržaški krogi, ki že davno trdijo, da je prav za prav to vzrok, da sili tako čez deželne meje. Zlobno opazko, da dr. Gregorčič ne vrši svoje poslanske dolžnosti, smo v posebnem članku kot ostudno laž s studom zavrnil, in „Edinost“ je izraze našega študa tudi molče požrla. Dober tek, škifozna nesramnica! „Edinost“ za danes pozivljamo, naj nam imenuje le enega onih slovenskih drž. poslancev, (ki uživajo nje ljubezen in pa tudi take dijete kot dr. Gregorčič) da bi bil od teh dijet tak del položil domu na oltar kot dr. Gregorčič! Le na dan s konkretnimi dokazi, brezstidna obrekovanja, potem se pridi drgniti ob državne dijete!

Dr. Gregorčič je profesor bogoslovja — piše „Edinost“ — ne da bi izvrševal profesuro. Aha, to je torej ona sinekura! No, no, ali je morda dr. Gregorčič edini državni poslanec, kateri je po zakonitih

*) Ako bi hotel dr. Gregorčič posnemati strastnega Gregorina, bi bil že davno uložil kazensko ovadbo proti „Edinosti“. — Stavec.

določbah oproščen izvrševanja svoje službe? In ali morda dr. Gregorčič oproščenje od izvrševanja službe zlorablja v kake zasebne namene, v lenuharjenje, v zabavanje po potovanju, gledališčih, kavarnah itd.? Ne, draga „Edinost“! Dr. Gregorčič porablja čas, katerega bi sicer rabil v službi kot profesor bogoslovja — a ne le ta čas, ampak še dvakrat, trikrat več — za slovensko šolstvo v Gorici, za vrhovno vodstvo tega mnogoraznega šolstva in za upravo „Šolskega Doma“, „Malega Doma“, „S. Gregorčičevega Doma“ in zdaj pričetega „Novega Doma“. Ako bi dr. Gregorčič teh poslov ne opravljal — in k temu ga ne veže nobena dolžnost, ampak le rodoljubje — bi jih moral posebno nastavljeni vodja in upravnik, in seveda ne zastopnik, ampak za dobro plačo, katera bi se morala zajemati iz prispevkov, s katerimi se vzdržuje šolski pouk, ki bi se moral vsled tega skrajšati.

Tako, draga „Edinost“, uporablja dr. Gregorčič svoje sinekure naroda v korist in prouspeh. Bog daj slovenskim voditeljem le mnogo takih sinekur! In „Edinost“, ta privilegirana narodnjakinja, meče še kamenje na tega moža! Škandal!

Dopisi.

Iz Št. Ferjana. — V sredo so se vršile pri nas občinske volitve v prvem volilnem razredu, ki so bile zaradi nepostavnosti liberalne volilne komisije pod vodstvom prejšnjega župana že dvakrat razveljavljene. Zmagala je S. L. S., ki bode imela v naši občini sedaj večino v starešinstvu. Ljudstvo je s streljanjem s topiči pozdravilo to zmago. Šteferjanski Khuen-Hedervarovci pa so osramočeni zbežali z volišča.

Iz Oseka. — Na praznik presv. Srca Jezusovega spremili smo k večnemu počitku svojega domačina č. gosp. Antona Glešičiča, bivšega kurata v Štanjelu. Pogreb je bil veličasten, znamenje kako je bil pokojnik spoštovan med duhovniki in domačini.

Pogreba se je udeležila šolska mladina, obilo vernega ljudstva in 25

duhovnikov od blizu in daleč. Med temi smo opazili skoro vse sošolce pok. kurata, šest po številu, dalje sobrate iz krajev, kjer je rajni gospod služboval, tako iz Štijaške kuracije in okolice, iz Rihemberga, komenskega dekanata (g. dekan Valentinčič) ter prav mnogo duhovnikov iz goriško-vipavske doline.

Tudi občinski zastop in št. n. j. a, na čelu z g. županom in g. vit. Fabijaniem je skazal zadnjo čast svojemu dušnemu pastirju.

Sprevod je vodil preč. gosp. Muravec, dekan črniški, ki je imel ob grobu prav lep in pretresljiv govor, v katerem se je spominjal plodonosnega 12 letnega delovanja pok. kurata v sedanjih težkih časih.

Globoka žalost se je brala iz obraza navzočih in zarosilo je marsikako oko ob grobu mladega in vnetega in vzornega duhovnika, ki je žrtvoval vse svoje moči v povzdigo sv. cerkve in v blagor svojemu bližnjemu, dokler ni opešal kakor vojak na bojišču.

Presv. Srce Jezusovo, katero je rajnik posebno častil, vlij obilo tolažbe v srca žalujočih sorodnikov in prijateljev ter podeli pokojniku večni mir in pokoj!

„Ena se Tebi je želja spolnila, V zemlji domači da truplo leži!“

Iz Brd. V sredo ponoči ob tri četrt na 11. uro lovil sem Halleyevo repatico z daljnogledom, a vjel sem brez istega krasen zvezdni utrinek „da n'kul tac'ga“. Kakih 8 sekund je razsvitljalo nočno nebo kakor dober blisk in sicer v daljavi približno od 80—90 stopinj (gradov, Bogengrad) od zahoda proti vzhodu. Zadnji 2 sekundi se je videla velika rujavo-siva prozorna megla, katera je sè silno naglostjo plula od zahoda proti zahodu, v kateri je utrinek ugasnil — mogoče prevara za oči vsled hitrosti nasprotnega gibanja. Utrinek je prišel od strani, ozvezdja „zmaja“. (Drache); bil je veličasten prizor — pa tudi mravlje so pretresle mozeg.

Iz Lipe na Krasu. — V sredo je razsajala nad našo občino huda nevihta, kateri je sledila debela in gosta

Ksenij Verin:

Gorsko življenje.

Dramatična idila v treh dejanjih.

(Dalje).

Zagrivec: (Ga pogleda in brusi naprej.) Kako to? Ste bili tudi ponoči v službi?

Financar: (Zamahne z roko.) Oddaleč ne! Kaj ne veste, da je bil včeraj ples v gostilni na meji? Preoblekel sem se, ker me ni zadela služba in šli smo rajat. Pa nas je dobil dan na plesu!

Zagrivec: Nič nisem bil v Kredu včeraj, da bi slišal o tem. V Borjano sem šel k maši. (Gleda sekiro, če je dovolj brušena in vpraša ob enem.) Ali je bil Potokarjev France tudi tam dol? (Brusi naprej.)

Financar: Je bil spočetka. A je kmalu odšel. Čudno, da ni prišel po Zalko?

Zagrivec: (Obrne govorjenje.) E mlad ste gospod in mlad človek se

(Označi s palcem in kazalcem.) ostane v žepu, glava pa zdrava!

Financar: Zdaj, ko sem tako marod, bi bil že vaših misli, a veste, je prepozno. No pa že mine, še črno kavo mi napravi ktera vaših, ko se vrnejo. Na vse zadnje je tukaj samo parkrat v letu taka prilika in tedaj se je treba splačati za ves dolg čas!

Zagrivec: No ja, saj pravim, mlada kri!

Financar: Pa dosti jo je bilo tam doli! Tudi Sokolčev Ivan, oni študent iz trga, ki je bil zadnjič tukaj. Prefrigan poba je! Dozdaj so mislili vsi, da pojde v žeminar, no včeraj je pa plesal kot neumen in se pripravljaj za svoj poklic. Jaz ne rečem nič, saj po mojem bi ga bilo škoda, če bi šel noter, a da je imel do zadnjega trenutka svet za norca... drugi teden odide menda na Dunaj!

Zagrivec: (Ki je vstavil brus in poslušal, stisne pest in zaškriplje z zobmi.) Da bi mi prišel še enkrat pod

Financar: O oče Zagrivec, kaj je tudi vas kaj povlekel, da se tako jezite?

Zagrivec: (Možko.) Mene, tak frkovec! Kaj pa mislite? Zato ker je tak, bi mu rad posvetil! (Začne spet brusiti.)

Financar: Kaj ne bo še Zalke ali žene, da bi mi napravila katera kaj kave. S črno se prežene zaspanec!

Zagrivec: Kar počakajte. Jaz mislim, da dolgo ne bosta mudili. Saj tisto, kar sem dopoldne posekel, ni dosti; dokler je solnce, čakata, da se posuši. Koliko pa je ura?

Financar: (Jo vzame iz žepa in pogleda.) Peta bo!

Zagrivec: No vidite; zdaj ne bo imelo solnce več moči in zato začneta zgrabljati. Pol ure, pa bosta tukaj! (Jenja brusiti. Financar dela med tem cigareto in jo načne.) Gospod, če hočete štamperle žganja, vam že dam sam. Kofeta pa se ne bom pripravljaj kuhati. (Gre v hišo.) Kar sem stopite!

Financar: Branil se ne bom. (Vstane, pusti plašč na tla; gre

Drugi prizor.

Zalka in mati: (Prideta z grabljami na oder. Zalka prva; že oddaleč:) Čegava je pa ta suknja? (Pride bliže in ugleda puško.) Je že spet kak financar tukaj!

Mati: (Odloži grablje ob zid.) Sta že z očetom kje. Daleč ne bosta! (Zalka tudi odloži grablje.)

Financar: (Pride na vrata.) E, seveda sva. Štamperle sva ga popila; a vesta, vaju sem čakal. Oče mi je rekel, da prideta v pol uri, pa sta prej tukaj. Še boljše. En kofč mi napravita ena. Saj bosta?

Nana: I, zakaj pa ne? (Zalki.) Pojdi pa zakuri ogenj, saj meljave bo še. (Se vsede na klop. Zalka gre v hišo. Zagrivec je tudi že zunaj.)

Tretji prizor.

Nana: (Možu.) Veš ti, nisem mislila, da bo toliko sena. Šest lonc ga je!

Zagrivec: Res, dosti je! (Baše nipo.)

toča, ki je popolnoma opustošila naš kraj. Pobila je vse, kar je našla na polju, da izgleda pri nas zdaj kakor v jeseni.

Lokovec. Občinske volitve so pri nas pred durmi. Dne 5. t. m. je občinski obhodnik pred cerkvijo javno razglasil, da bode od onega dne občinski volilni imenik vsak dan za dobo 4 tednov razgledan ter da ga ima vsak davkoplačevalec pravico pregledati. In res so se podali dne 9. t. m. nekateri občinarji v občinsko pisarno, da bi si volilni imenik ogledali, pa glej, občinskega volilnega imenika ni bilo nikjer. Vprašali so županovo ženo po županu, ali ona jim je odgovorila, da ne ve zanj in da ona sploh za njim ne hodi. Čakali so delj časa, ali ko župana ni hotelo biti, jim ni preostalo drugega, nego vrniti se domov.

Tako se torej pravi, imeti v občinski pisarni volilni imenik na vpogled! Tako skrbi sedanji župan za to, da se izvršujejo v gore omenjenem oglasu navedene določbe! Ali dotičniki so se seveda pritožili na c. k. okrajno glavarstvo v Gorici in upati smemo, da bode to na primeren način župana poučilo, kako morajo biti volilni imeniki razporejeni vsakemu na vpogled. Županu se je namreč županski stolec priljubil, zaradi tega pa poskuša vse, da bi mu ga občinarji, ki ga ne vidijo radi na njem, izpodmaknili.

S Krasa. — Na Krasu ni bilo že 3 leta toliko sena, kot ga je letos. Posebno lepo je v okolici sežanski.

Kosci iz Kanalskega in Tolminskega se letos brez skrbi podajo na Kras in Vipavsko, ker dela jim ne bode zmanjkalo a jela tudi ne. Toliko na znanje ljudstvu, da bode kak groš prislužilo.

Turistom, izletnikom, letoviščarjem in drugim v znanje.

Vipavska dolina,
lepota sveta.

M. Vilhar.

Občina Vipava je zgradila na svojem obsežnem zemljišču pri vili Ana, Ob državni cesti tik pred trgov, po katerem se vije potok „Gacka“, krasno občinsko kopališče z velikim kopalnim in plavalnim basenom ter moderno prirejenimi kabinami. Kopališče, ki ima 700 m² prostora je krog in krog obzidano in tako urejeno, da bo v vsakem oziru zadoščalo vsestranskim željam posestnikov. S kopališčem je združena občinska restavracija, ki je nastanjena v vili Ana tik kopališča. Tu se bodo točila pristna vipavska vina, pivo in druge krepčilne in hladilne pijače. — Skrbelo se bo za dobro kuhinjo, za izbornost in točno postrežbo in to za primerno nizke cene. V vili Ana bodo na razpolago sobe za prenočevanje. Okolu restavracije je lep vrt za točenje in senčnat park, ki se razteza daleč gori za kopališčem. Po parku je zadostno število klopi za odpočitek občinstvu. To novo zgrajeno kopališče se slovesno izroči svojemu namenu dne 12. t. m.

Vipava ima tudi mnogo drugih znamenitosti, od katerih naj navedemo nekatere in sicer:

1. Vrelci studene mrzle Vipave, ki privro izpod vznožja sivega Nanosa. Največji in najlepši je oni „Pod skalo“, nad katerim je v poletnem času izborna senca. Vsi ti vrelci so bogati postrvi in lipanovi. Takoj pod izviro se ti vrelci združijo v mogočno in krasno reko. In prav je imel pesnik M. Vilhar, ki pravi:

Vipavska planjava je krasna zares
in reka Vipava je radost oče!

2. Graščina letos izmrlih grofov Lanthierjev z grajskim vrtom in parkom.

3. Graščina „Tabor“, ki je bila bivališče nekdanjih slavnih Baumkirchnerjev.

4. Podzemeljski hodnik, po katerem je baje hodil vitez Erazem Predjamski v Vipavo.

5. Razvalina „Starigrad“ nekdanje bivališče „Vipavskih gospodov“.

6. Grad „Zemeno“ itd.

nekaž zelo lepih tur in izletov, kakor :

čez Stari grad na Lipe, od tam čez sv. Hieronim na Nanos. Čez Šturje k izviru Hublja. Čez Ajdovščino na Čaven. V romantično Braniško dolino k Čehovinovemu spomeniku. K Devici Mariji v Log kjer stoji tik cerkve spomenik huzarja Pavla Rostag itd.

Te vipavske znamenitosti so privabile vsako leto mnogo posetnikov. Upamo pa, da jih pride v bodoče še več, ker je občina za povzdigo ptujskega prometa ugodila večkrat izraženi želji in zgradila krasno kopališče, ki ga mu menda ni para, daleč na okrog.

Politični pregled.

Državni zbor.

V sredo je začetkom seje poslanske zbornice odgovoril ministerski predsednik baron Bienerth na interpelacijo poslancev dr. Korošec, dr. Šramec, dr. Tresič, Choc in tovarišev ter dr. Giesmann in tovarišev glede uporabe avstrijskega vojaštva pri ogrskih državno-zborskih volitvah. Posl. dr. Korošec je predlagal, naj se otvori debata o tej zadevi drugi dan, kar se je sprejelo.

Nato je zbornica sprejela načrt zakona, s katerim se zviša takozvani eksistenčni minimum. Po zakonu z dne 21. aprila 1882 je za aktivne uradnike eksekucije prosta plača 1600 kron, pokojnina pa v znesku 1000 kron. Po vladnem načrtu se zviša eksekucije prosta plača na 2000 kron, pokojnina in prejemki ostalih pa na 1200 kron, Vlada utemeljuje to zvišanje z draginjo.

Nato je prišel na vrsto zakonski predlog o prelomitvi pogodbe. Črtala se je kazen 14 dni, ki jo je moral obsejati dosedaj delavec, ki je prej izstopil iz službe, nego je pretekla odgovodna doba.

V četrtek se je začetkom seje vršila debata o odgovoru ministerskega predsednika glede odpošiljatve avstrijskega vojaštva na Ogrsko. Govorili so poslanci Korošec, Stranek, Renner, Darsynski, Tresič, Scheicher, Choc, Tyrš, Borszynski in Habermann. Očitati so povprečno vsi vladi, da se ni uporabilo vojaštvo za vzdrževanje miru, marveč zato, da bi se preprečilo svobodno glasanje in zatiralo narodnosti.

Nato je zbornica sprejela zakonski načrt glede povišanje pokojnin onih državnih uslužbencev, ki so bili upokojeni pred leti 1898 in 1899.

Včeraj je začela zbornica z drugim čitanjem državnega proračuna.

Seja „Slovanske Enote“.

Včeraj se je vršila seja parlamentarne komisije „Slovanske Enote“. V tej seji je prišlo na vrsto tudi vprašanje glede laške fakultete. Od češke strani se je pri tem poudarjalo, da se tega vprašanja, v kolikor zadeva interese Jugoslovancev, zlasti Slovencev, ne sme nikakor rešiti brez ali proti Slovincem.

Italijansko vseučilišče.

V četrtek se je bavil proračunski odsek z vprašanjem italijanske pravne fakultete. Govorili so Romanczuk, Conci in Pittoni, vsi za Trst. — Posl. Gostinčar je pričel s svojim obstrukcionističkim govorom, ki se ima nadaljevati v prihodnji seji.

Baron Bienerth je imel posvetovanja z Nemci. Zagrozil je pri tem z demisijo, ako ne bo Dunaj določen kot sedež italijanske univerze, ali, ako bi se zbornica odločila za Dunaj brez nemških glasov.

Vprašanje o italijanskem vseučilišču.

Kakor poročamo na drugem mestu, se je začel državnozborski proračunski odsek v četrtek baviti z rešitvijo vprašanja o italijanskem vseučilišču. Razprava o tem vprašanju v odseku pa je obtičala že pri začetku Gostinčarjevega obstrukcionističnega govora. Temu so sledila v četrtek in včeraj posvetovanja med strankami, med strankami in vlado ter med vlado in Italijani. Posledica teh posvetovanj in dogovorov je bila, da se vprašanju odloži za nedogleden čas.

Vlada je namreč izjavila, da vztraja za vsako ceno pri svoji predlogi, namreč da bodi sedež italijanskega vseučilišča Dunaj, pod nobenim pogojem pa Trst, češ, da so proti Trstu visoki vojaški krogi in kaj vemo še kdo. Ministerski predsednik baron Bienerth je žugal Nemcem celo z demisijo celega ministerstva, ako bi ti glasovali za Trst. To je Nemce tako preplašilo, da so tudi oni začeli obračati Italijanom hrbet ter se zvižati pred njimi kot kača, posebno seveda zaradi tega, ker potrebujejo sedaj nujno italijanskih glasov, ker so Italijani začeli žugati vladi in Nemcem, da bodo, ako se vseučiliščno vprašanje ne reši ugodno za nje, glasovali proti protu računu. Nastala je vsled tega huda zmešnjava, vsled katere so vlada, Nemci in Italijani v največji zadregi. Kako se bodo iz te zadrege izmotali, videli bomo že v prihodnjih dneh.

Bivši minister Prade

je na sestanku nemško-nacionalnih zastupnikov v Libercih izjavil, da se odtegne političnemu življenju. Odloži tudi svoj deželno- in državnozborski mandat in to z ozirom na razne napade in razmere, ki so zavladale v Libercih.

Volitve na Ogrskem dovršene.

Volitve so dovršene v vseh 413 volilnih okrajih. Narodna delavna (vladna) stranka je dobila 248 mandatov, Košutova stranka 47, Justhova 37, ljudska 13, Romuni 5, Slovaki 3, izven strank 67, kršč.-socijalec 1, potrebnih je 21 ožjih volitev. Košutova stranka izgubi 59, dobi 10, Justhova stranka izgubi 109, dobi 10, ljudska stranka izgubi 22, dobi 4 mandate.

Cesar Viljem obišče našega cesarja.

Nemški cesar poseti v septembru našega cesarja. Letošnjih cesarskih manevrov pa se ne udeleži.

Srbija.

Iz Belgrada se dementirajo vesti, ki so jih posneli inozemski listi po belgrajskem listu „Zvono“, o izgonu kraljeviča Jurija in o njegovem neprijateljskem slovesu od kraljeve družine. Tudi vesti o kraljevem odstopu niso resnične.

Darovi.

Za „Šolski Dom“

je došlo našemu upravništvu: Mesto venca na krsto preč. g. Antona Gleščiča zbrala je navzoča duhovščina 57 K (enako svoto za škofove zavode).

Hvala lepa!

Domače in razne vesti.

Gospode naročnike, kateri še niso poravnali zaostale naročnine za prejšnje leto oziroma za tekoče leto, uljudno prosimo, da to čim prej store.

Upravništvo.

Umrla je v Gorici pri svojih starih g. Amalija Murovec, učiteljica v Vitovljah. Bila je zelo vestna v svoji službi, kar ji je morebiti tudi pripomoglo, da se jo je lotila zavratna sušica, katera jo je položila na posteljo, iz katere ni več vstala. — Pogreb je bil v četrtek v Gorici! Počitek njeni duši!

Sestanek gozdarskega društva. — Dne 17., 18. in 19. t. m. se bo vršil v našem mestu XXXIII. sestanek gozdarskega društva Primorske in Kranjske. Vspored temu sestanku je sledeči: dne 17. t. m. sestanek v „Hotelu Post“; dne 18. t. m. zjutraj odhod v Gradišče, kjer si bodo ogledali nasade borov grofa Alberti za pogozdovanje Krasa. Od tu se podajo v Zagraj ter si med potjo ogledajo namakalne naprave za namak je tržiškega polja. V Foljanu si bodo ogledali košarsko šolo. Ob 11:30 si ogledajo električno centralo pri Zagraju ter nadaljujejo pot potem proti Trzinu. Tam bode skupni obed, katerega priredi goriška komisija za pogozdovanje Krasa. Isti dan zvečer povratek v Gorico in sestanek v hotelu „Südbahn“. Dne 19. t. m. si bodo ogledali snidejo v deželni dvorani, kjer se bo vršil

občni zbor. Ob 1. uri popoldne bode obed v hotelu „Südbahn“. Vodstvo zborovanja je prevzel c. kr. višji gozdni komisar v Gorici g. Tulij Bersa pl. Leydenthal.

Druge vidl, sebe ne! — „Edinost“ moralizuje v polemiki s „Slovincem“ v zadevi afere Buttignoni-Mecchia tako-le: „Že začetek članka („Slovenčevega“) vsebuje najdrznejšo laž. Ljudem, ki ne čitajo našega lista, vzbujajo domnevanje, kakor da mi nismo nič odgovorili na njegova očitavanja“. Ko smo to čitali, smo kar osupnili nad nesramno brezobraznostjo „Edinosti“, da si upa s tako debelo nakopičenim maslom na glavi stopiti na solnce. Taktiko, ki bi hotela grajati na „Slovincu“, izvaja proti nam že leta in leta. Kje so že tisti časi, ko smo ji to z dokazi očitali! Ali ona nadaljuje pridno svojo časnikarsko rokovnjaško obrt. Iz nebrojnih člankov in notic, katere smo bili prisiljeni napisati v obrambo proti njenim napadom, smo ji posneli suha dejstva, na katerih smo ji ovrgli njene laži. Ta dejstva smo ji v obliki kratkih vprašanj (gotovo nad trideset!) predlagali s ponovnim pozivanjem, naj jih ovreže! Ali „Edinost“ je molčala in njeni čitatelji, ki ne čitajo „Gorice“ domnevajo še dandanes, „da nismo nič odgovorili na njena očitavanja“.

Da, tudi afero Buttignoni-Mecchia je uporabila, da je mogla lagati o našem voditelju in našem listu. — Mi smo jo v notici „Tržaški list L'Amico“ v 43. št. „Gorice“ izpostavili obsodbi javnosti ter ji („Ed.“) dokazali, da je vedoma in namenoma lagala. Ali v „Edinosti“ je izumrl ves čut do poštenja, ki zahteva, da se ukradena čast vrne, ona, zakrknjena tatica časti, čast le krade, a je ne vrača. Kakor na vsak, tako tudi na ta očitek laži molči. Njeni čitatelji pa domnevajo, da je tudi ta njena laž — resnica. In ta časnikarska izprijenka hoče še druge morale učiti! —

Molčijo. — Pod tem naslovom je priobčila „Soča“ v torek dne 7. junija notico, v kateri pravi: Povedali smo, da je dovolil ravnatelj tukajšnjega ženskega učiteljišča Slovenec Križnič, sodelovati gojenkam laškega oddelka pri slavnosti „Lege“. Ta je v resnici pomagal povečevati „Lego“! „Gorica“ in „Slovenec“, zakaj se ne zgražata nad tem svojim človekom?! — Ta škandal so hoteli prikriti s tem, da so kričali na druge, nedolžne, češ: rečem ti, da mi ne porečeš!

Tako „Soča“! Ker ji ni torej drago, da molčimo ji hočemo postreči z odgovorom. Prepričali smo se namreč na pristojnem mestu, da ni ravnatelj tukajšnjega ženskega učiteljišča Slovenec Križnič ne le ne dovolil sodelovati gojenkam laškega oddelka pri slavnosti „Lege“, ampak da ga za tako dovoljenje tudi nobena gojenka ni vprašala. Ako je torej znano lastniku „Soče“, Gabršček-u, ali kakemu drugemu sotrudniku „Soče“, da je kaka italijanska gojenka sodelovala pri slavnosti „Lege“, pa naj jo denuncira in ravnatelj Križnič bode gotovo vedel, kaj ima storiti v tem slučaju.

Kar se pa tiče „Sočinega“ očitavanja: „Ta škandal so hoteli prikriti s tem, da so kričali na druge, nedolžne, češ: rečem ti, da mi ne porečeš!“ bodi „Soči“ povedano, da nismo mi na nobenega kričali, marveč da smo v našem listu le konstatirali resnico, da je „Soča“, ki se tiska v Gabršček-ovi tiskarni hudo rohnela proti slavnostim „Lege“ v Gorici, dočim je list „Il Gazzettino Popolare“, ki se na istem stroju tiska tudi v Gabršček-ovi tiskarni, povečeval slavnost „Lege“ ter zanjo delal reklamo. Iz tega čitatelji posnamejo, da smo mi pisali golo resnico, dočim je vse to, kar „Soča“ piše, gola laž in obrekovanje. Je-li zadovoljna zdaj „Soča“, da nismo molčali.

V črno so zadeli. Poslanec Mandić in tovariši so v državnem zboru vložili na skupno ministerstvo a posebno še na vojnega, odnosno domobranskega ministra interpelacijo, zahtevajoč v c. kr. in od vlade subvencioniranih zavodih dela v prvi vrsti slučaj, kako so regnicoli zaposleni v raznih

važnih zavodih, kakor n. pr. v vojnem arсенalu v Pulju, v tehničnem zavodu, v ladjedelnici pri sv. Marku v Trstu, pri avstrijskem Lloyd, pri gradnji alpske železnice in v ladjedelnici v Tržiču — vohunili, kopirali načrte vojnih ladij in druge za državo važne načrte.

Temu vohunstvu so bili prišli na sled v vojnem arsenalu v Pulju in tudi v tržaškem tehničnem zavodu, a zadnji tak slučaj se je dogodil v ladjedelnici v Tržiču, kjer je znani regnicolo in rezervni častnik italijanske vojske Andreini, kateri je bil pred goriškim okrožnim sodiščem obsojen na šest mesecev ječe, a mu je višje sodišče povišalo kazen na trinajst mesecev — kopiral, oziroma si dal napraviti razne v vojnem času važne načrte.

Ta interpelacija je hudo razkačila irendentovce in nje glasilo „l'Indipendente“ je priobčil članek poln strupa in sovraštva proti interpelantom in proti Slovanom, kar dokazuje, da so interpelantje s svojo interpelacijo res zadeli v črno.

„Edinostina“ univerzalna „žavba“. Ta naš naslov „Edinosti“ ne ugaja; pravi mu, da ni duhovit. No, mi pa pravimo da je gotovo vsaj toliko duhovit, kolikor je duhovito njeno vedno se ponavljajoče neslano dreganje pod rebra z izmišljeno „zvezo Pajer-Gregorčičevo“. Ta je „Edinosti“ rdeča cunja, s katero si prizadeva hujskati goriško ljudstvo proti naši stranki. Če napiše „Ed.“ eno, dve besedi o goriški politiki, tretja je že „zveza Pajer-Gregorčič“, ž njo misli ozdraviti vse Gregorinove in Gabrščekove politične bolečine, torej prava univerzalna „žavba“. Zadnjič smo jo postavili med razne vesti, da smo pokazali, kako jo rabi „Ed.“ celo, ko dela laške goriške liberalce odgovorne za mizerijo kolonov v Furlaniji, po kateri zvezi dela — ali po nerodnosti ali po hudobiji, hotoma ali nehotoma — dr. Gregorčiča soodgovornega za furlansko mizerijo. „Edinost“ nas dolži zaradi tega falzifikacije, češ, da je mislila le „zvezo“ v deželnem zboru, ali tega ni v oni notici niti imenovala. Torej? In glejte, tudi ta prilika ji je dobrodošla za univerzalno „žavbo“! Ona jo zove „dejstvo, ki ga „Gorica“ ne bo mogla nikdar utajiti“. No, no, „Gorica“ jo je že več kot utajila in je tudi z avtoritativno izjavo obeh dotičnih klubov njeno neekzistenco dokazala. „Edinost“ pa opira svoje obrekovanje le na sumničenje in domnevanje.

„Edinost“ pravi, da noče vprašati „Gorico“, kdo da je kriv mizerije slovenskih kolonov na Goriškem? No, no, „Gorica“ pa temu prav lahko in hitro odgovori: Krivi so večinoma oni slovenski veleposestniki, ki stoje v Gregorinovem taboru. Pika.

Zopet napredek. G. F. Bačner, delovodja svečarne g. J. Kopača v Gorici, je izumil stroj za uravnavanje in vrtnje sveč. S tem strojem se izdelujejo sveče ličnejše in preciznejše, kakor prostoročno in izdela se jih lahko še enkrat toliko. Dodati moramo, da je to prvi stroj v tej obrti; g. Bačner se je stroj zavaroval.

Goriške mestne volitve. V sredo je volil drugi razred. Izvoljeni so bili: dr. Thoman, dr. Cesciutti in Anton Orzan starejši.

Porotno sodišče. — V četrtek se je vršila pri tukajšnjem porotnem sodišču, zadnja obravnava sedanje porotne klopi.

Zatožen je bil Franc Kobal iz Šentviškegore zaradi težke telesne poškodbe, katero je prizadel nekemu Valentinu Eržen, ki ga je napadel iz ljubosumnosti. Kobal je bil oproščen.

Odperti lekarni. — Od 12. do 19. t. m. bodeta odperti ob ned. in praz. pop. in bodeta imeli ponočno službo lekarni: Gironcoli-Gliubich.

Dnevni red občnega zbora „Goriškega kmetijskega društva“ v Gorici, ki se bode vršil v četrtek dne 16. junija t. l. ob 11. dop. pri „Zlatem Jelenu“ v Gorici. 1. Odobritev zapisnika zadnjega zasedanja v l. 1909. 3. Odobritev računov

in bilance za l. 1909 in proračuna za l. 1910. 4. Dopolnilna volitev II. podpredsednika in 6 članov osr. odbora. 5. Volitev dveh pregledovalcev računov. 6. Slučajnosti. Gorica, dne 2. junija 1910. Predsednik: Anton Jakončič, l. r. Tajnik: Franc Kocjančič.

Podružnica ljubljanske kreditne banke se nastani v kratkem v Gorici, in sicer v bivši Winkler-jevi hiši.

Vojak rešitelj življenja. V sredo je videl vojak Virgil Štefani v bližini Stračič skočiti v vodo nekega 40 letnega moža. Brez premisleka je vojak skočil v vodo ter rešil nesrečnega, ki si je hotel vzeti življenje.

Na c. kr. izobraževališču za učitelje v Gorici se bode vršilo priglasjanje za vsprejem v l. tečaj dne 27. t. m. ob 3. uri do 6. p. p. in 28. istega meseca, od 9.—11. ure zjutraj. Priglasiteljice se morajo predstaviti ravnateljstvu v spremstvu starišev, oziroma njih namestnikov, s krstnim listom, zadnjim šolskim spričevalom in v pomanjkanju tega, z onim moralno-političnega vedenja in uradno zdravniškega spričevala o duševno-telesnem zdravstvenem stanju prosilke.

Darovi za slovensko zasebno gimnazijo v Gorici. — Županstvo v Sovodnjah 20 K. Starešinstvo občine Nabrežina je pa sklenilo v svoji seji z dne 5. t. m. prispevati za slovensko zasebno gimnazijo v Gorici vsako leto po 200 K.

Naj bi temu rodoljubnemu vzgledu prej ko prej sledila tudi druga starešinstva v naši deželi!

Sestanek udov sodalitatis ss. Cord. Jes. za ločniško dekanijo bode dne 15. t. m. v Vipolžah. Začetek ob 3. pop.

Javno letanje v Gorici. Vodstvo oddelka letalnih strojev aerosekcije je sklenilo tudi z Gorico pogodbo radi prireditve javnega letanja. To javno letanje v Gorici, ki se bo vršilo dne 26. t. m., priredi tržaški avtomobilni klub sporazumno s celovško aerosekcijo. Javno letanje, ki se ga udeležita oba Wrightova stroja pod vodstvom obeh pilotov inženirjev Heima in Sablatniga, se bo vršilo na velikem vežbališču. V Gorici se je že sestavil odbor, ki z veliko vnemo vodi priprave za ta za Gorico in Primorje senzacionalni sportski dogodek.

Vabilo k javni telovadbi, katero priredi telovadni odsek „Orel“ „Slovenskega izobraževalnega društva“ vsopredno z veselico dne 26. junija v Batujah. Vspored javne telovadbe: 1. Rajalni pohod. 2. Nove proste vaje. 3. Vaje na orodju (skupine). 4. Moreške (sabljanje). 5. Po javni telovadbi veselica: štiri točke petja, dve deklamaciji in dva govora. 6. Srečkanje s petnajstimi dobitki. 7. Prosta zabava, pri kateri bo delovala šaljiva pošta. Pri telovadbi in veselici svira oddelek vojaške godbe pešp. št. 47. iz Gorice. Začetek točno ob 4. uri pop. Vstopnina k telovadbi in veselici s sedežem: I. razred 2 K, II. 1 K, stojišča 40 v, uniformirani „Orli“ 20 v, telovadci vstopnine prosti, otroci 20 v. Veselica se bode vršila ob vsakem vremenu. K obilni udeležbi najuljudnejše vabi izobraževalnega društva telovadni odsek „Orel“ za Batuje-Selo. Odbor.

Huda nevihta v Furlaniji. — V sredo popoldne je razsajala v korminski okolici huda nevihta stočo. Kormin sam ni imel toče. Posebno močno je divjala nevihta v krajih Corona, Morar, Spessa, Novoli, Medoja in Subida. Toča je napravila mnogo škode. Ponekod so bila zrna toče velika kot jajca.

Pošta na Dobrovem. — Poštni urad, ki se je nahajal sedaj v Biljani v Brdih, je premeščen na Dobrovo; obsegal bo tudi Medano s frakcijami.

Kmečka hranilnica in posojilnica pri Sv. Luciji, registrovana zadruga z neomejeno zavezo je na svojem II. rednem občnem zboru dne 28. marca t. l. da je razširila svoj delokrog tudi na

sosečno faro Idrijo pri Bači in c. kr. okrožna sodnija v Gorici je vzela to spremembo 1. junija naznanje. Toliko v vednost faranov na Idriji pri Bači, ki imajo sedaj svojo posojilnico pri Sv. Luciji.

Okrajna posojilnica v Kanalu, registrovana zadruga z neomejeno zavezo bode imela po § 33. društvenih pravil dne 26. junija t. l. ob 3. uri popoldne v občinski dvorani v Kanalu svoj redni letni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Potrjenje računa za leto 1909. 2. Izvolitev načelstva in nadzorstva ter pregledovalca računov. 3. Morebitni predlogi in nasveti. K obilni udeležbi vabi Načelstvo.

Za kolone. — Komisija za proučevanje vladnega načrta za rešitev kolonskega vprašanja je imela včeraj zadnjo sejo. Delo je končano. Obširno poročilo se je poslalo na tržaško namestništvo. Komisija je izrekla na koncu posebno zahvalo zastopniku visoke vlade, dvornemu svetniku Attems, deželnemu glavarju dr. Pajer-ju in deželnemu tajniku dr. Pettarinu. Tudi vladni zastopnik, dvorni svetnik Attems, se je zahvalil komisiji in zlasti deželnemu tajniku dr. Pettarinu za ogromno delo.

Želeti bi bilo, da bi se poročilo o zborovanjih te komisije, ki je sestavil g. dr. Pettarin, v časopisih objavilo.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Prostovoljno gasilno društvo“ s sedežem v Cerknem.

Toča na gorenjem Krasu. — V četrtek je v Povirju in v Žirjah hudo razsajala toča in vničila ponekod popolnoma ves poljski pridelek. Mestoma jo je zaneslo metra in črez.

Zapriseženje novega zaderskega nadškofa. — Cesar je četrtek zaprsegel novoimenovanega zaderskega nadškofa dr. Pulišiča.

Smrtna nezgoda na dirkališču v Montebellu. — Pri predzadnjem dirkanju v tej pomladanski sezoni v sredo se je pripetila težka nezgoda. Najbolj popularni in priljubljeni posestnik konj za dirko in dirkač na tržaškem dirkališču, g. Josip Rossi je padel iz dirkališkega voza (sulky) in si strl zatilnik ter si zelo pretresel možgane. Ob 10. in tri četrt uri zvečer je v bližnjem sanatorju v ul. Eremo izdihnil.

Na slovenske Alpe in k solnčni slovanski Adriji! Po zaslugi češke podružnice S. P. D. izda založno društvo „Maj“ v Pragi obsežnega, priročnega vodnika po vseh slovenskih planinah in deželah, pa tudi po Istri in Kvarneru. Češka podružnica S. P. D. hoče obrniti tok čeških turistov v naše kraje, a obenem emancipirati češko občinstvo od tujejezičnih vodnikov in knjig o naših planinah. Kakor poročajo „Nar. Listy“, bode imela knjižica izvanredno bogato vsebino; našete in opisane bodo vse prometne zveze in ture na slovenskem jugu, a tudi vsi dovozi in dohodi do nas čez nemške Alpe in planske dežele. Knjigo bodo krasile lepe slike o naših mestih in planinah, dalje panorame in shemata slov. planin. Dodan bode tudi zemljevid z merilom 1:750.000. Knjižica bode obsegala tudi potopise in članke od naših krajev, katere so napisali gg. prof. dr. Chodounsky, dr. Čermak, dr. Franta, K. Hlava in drugi ljubitelji slovenskega juga.

Slike pesnika Antona Medveda v jako krasni in fini izpeljavi v več barvah izdelane na leseni plošči, je ravno kar preskrbela „Katoliška Bukvarna v Ljubljani“. Cene so sledeče: za folio-format (brez okvirja) 15 K 60 v, za kabinet-format 5 K 60 v, za vizit-format z okvirjem 3 K 40 v.

Nadvojvoda Maksimilijan se nastane v Pulju. Nadvojvoda Maksimilijan, najmlajši sin nadvojvode Otona se misli posvetiti mornarstvu ter se stalno nastane v Pulju. Kupil je palačo kneza Avgusta Koburškega za 300.000 kron.

ima 70 podružnic in vzdržuje 28 sol.

Dohodkov je bilo lani 130.000 K, od tega so dale vžgalice 25.000 K. Stroškov je bilo 120.000 K.

Pod voz je prišla v četrtek na Travniku v Gorici 6 letna deklica Amalija Grapulin. K srečini dobila druge poškodbe kot lahko rano na desnem bedru.

Protiaustrijske demonstracije v Vidmu. V Vidmu so se vršile v nedeljo o priliki proslavljanja „statuta“ velike protiaustrijske demonstracije. Pri obhodu po mestu bila sta zastopana tudi tržaški in goriški mestni grb, obadva ovita s črnim pajčolanom v znak žalosti, da nista mesti Gorica in Trst še rešeni izpod avstrijskega jarma. V mestnem muzeju pa se je razkazoval načrt spomenika, katerega postavijo Italijani na velikem trgu v Trstu, ko pride Trst pod italijansko vladno. Vse te slavnosti so se udeležili tudi italijanski častniki.

Ušla je zelena papiga v Gorici, kar ve, kje da je, naj sporoči našemu upravnistvu, dobi nekaj nagrade.

Droblinice.

Močan potres v Italiji. V sredo zjutraj okoli 3. ure so imeli v Italiji zopet močan potres. Središče potresa je mesto Calitri, v Avellinski okolici. Ljudstvo je zbegano zapustilo hiše in se ni upalo več vanje. Hiše so skoro vse podrte. Pogled na mesto nudi tak prizor, kakor nekatera mesta ob velikem potresu v Siciliji. Pod razvalinami so koj pričeli iskati ranjence in mrtvece. Delo je težavno, ker pomanjkujejo potrebne moči. Ljudstvo se je utaborilo pod oljkami zunaj mesta. Uprizarjajo se procesije. Izmed drugih mest so Vallata, Calabrito, San Sizio, Sant' Angelo dei Lombardi in Sturno grozno poškodovana od potresa. Do sedaj se je izvleklo iz razvalin 40 mrtvih. Ranjencev je mnogo več.

Na licu mesta so se podali razni ministri. Popoldan se je tudi kraljeva dvojica podala na kraj nesreče.

Ogenj na avstrijski vojni ladji. — Na vojni ladji „Cesar Fran Josip I.“ je nastal v sredo zvečer ob tričetrt na devet ogenj, katerega se je pa posrečilo v pol uri pogasiti. Ogenj bi bil lahko postal za to veliko ladjo osodepoln, posebno še, ker je ta križarka sedaj popolnoma opremljena z vsem vojnim materijalom, ker se nahaja pred odplovitvijo z mornaričnimi akad. v inozemstvo.

Strelna udarila v čredo ovac. V nedeljo popoldne se je zneslo silno neurje tudi nad okolico pazinsko. — Blizu Lindara je strelna udarila v čredo ovac in ubila njih 19, 50 pa omamila; pastirja je tudi ubila.

Pokojnine avstrijskih ministrov. Svota, katero izplačuje avstrijska država na leto kot pokojnino bivšim ministrom znaša 727.000 kron. Največjo pokojnino dobiva Beck v znesku 32.000 K. Körber, Klein in Byland-Reidt dobivajo po 24.000 kron. Šest drugih ministrov ima po 16.000 kron pokojnine. 30 ministrov, ki so izšli iz birokracije dobiva skupno 600.000 kron, Gesmann, Fiedler in Fort dobivajo po 20.000 K. Najmanjšo to je postavno določeno pokojnino, dobivata le bivša ministra Začek in Schreiner.

Oiklon na Sardiniji. — Časopisu „Unione“ se poroča naravnost iz Sardinije, da je vsled ciklona v Ogliastru, ki je v torek divjal, izgubilo 500 oseb življenje; med njimi mnogo ribičev, ki jih je vihar presenečil na morju.

Velika vstaja Indijancev v Mehiki. Iz Yukatana (Mehika) se poroča, da so vsled indijanske vstaje umori in ropi na dnevnem redu. Število mrtvecev znaša že 300. 5000 Indijancev koraka proti mestu Merida. Tolpe požigajo in more vse med potjo.

Neurje na Moravskem. V skoraj vseh delih Moravske so bile v zadnjih dneh nevihte s točo, ki so napravile veliko škodo na polju. V raznih krajih

Ameriški letoviščarji v Avstriji.
V četrtek je dospel prekomorski parnik „Martha Washington“ iz New-Yorka v Trst. Na krovu je imel 110 ameriških letoviščarjev, ki bodo obiskali naše kraje. Dne 8 t. m. je zapustil parnik „Alice“ iste paroplovne družbe New-York z na krovu 130 letoviščarjev, tudi namenjenih v Trst.

Bivša meksikanska cesarica Karlota, ki živi sedaj na gradu Bouchont blizu Bruselja je izpolnila v torek 70. leto. Cesarici je že leta 1866 otemnel duh in še danes ne ve, da so jej so-proga, bivšega meksikanskega cesarja Maksimilijana 19. junija 1867 ustrelili v Queretaru.

Gospodarske vesti.

Ali naj krtu zatiramo? — Krtu že od nekdaj zatirajo in preganjajo. V časih so ga samo iz različnih predsodkov, dandanes ga pa tudi kot veliko množino drugih malih živali zato, ker rabijo njegov kožuh za izdelovanje modnih predmetov.

Kako krt izgleda, to je pač vsakomur znano: Telo njegovo je primerno življenju pod zemljo, kjer se krt skoraj vedno drži. Živi samotno in se peča samo s pridobivanjem hrane, ki obstoji samo iz živali, predvsem iz črvov, žužkov in njihovih ličink, iz stonog in polžev. Včasih pa poje tudi kako miško ali žabico. Vso to hrano pa si lovi s pomočjo svojega izvrstnega voha. Ko rije po zemlji, mu ne uide nič živega, karkoli se nahaja v njegovi bližini. Ker je vedno lačen, mora po svojih rovih vedno tekati okrog in si iskati hrane. Ako pa doma ne najde več dovolj, pa se izseli drugam po starem pregovoru: S trebuhom za kruhom. Zato nikjer ni preveč krtov; kjer jih je mnogo, tam je mnogo tudi krtom primerne hrane: črvov, ogrcev itd. S poskusi se je dognalo, da požre na dan do 120 gr. mrčesa, toraj 1 in pol svoje teže.

Koristi toraj krt s tem, da išče po zemlji, kjer se naseli, vsakovrstni mrčes in da rahlja zemljo.

Škoda pa, katero provzroča, je edina ta, da včasih mlade rastline, okoli katerih je krt zemljo preveč razrahljal, poginejo. Če so korenine takih rastlin oglodane, tega nikdar ne zakrivi krt, ampak miši ali mrčes, ki se spreha po krtovih rovih. V časih je pa nadležen vsled napravljanja plitvih rogov in pa krtin, tako n. pr. na travnikih kratko pred košnjo, na tratah, po parkih, na gredicah v vrtu, itd. Vendar ga tudi v takih slučajih ni treba ugonobiti, ker ga lahko preženemo.

Nikakih zaprek se ne sme staviti krtu na polju in travnikih, ker z zatiranjem zlasti žuželk opravlja krt delo, katero v toliki meri in tako uspešno ne more opravljati nobena druga stvar. Krtine na travnikih so med košnjo res

Priporočamo našim gospodinjam **pravi :FRANCKOV:**
kavni pridatek z tovarniško znamko :kavni mlinček:
iz zagrebške tovarne.

II. V. 1161, 12:9 II. V.

nadležne. Toda lahko jih razmečemo nekoliko popreje.

Na polju pa naj pohodijo rove otroci in ženske; krtine pa je prav tako najbolje razmetati z lopato in razgrabiti.

Od manjših njiv in gredic se krtu zadržuje s tem, da se napravi krog in krog takega kosa zemlje ozek jarek, napolnjen s steklenimi črepinjami. Če se pa tam že nahaja, ga preženemo, ako napravimo mešanico petroleja in vode (na 200 l. vode eno desetinko l. petroleja) in če s to mešanico polijemo gredice. Iz tako politega kosa zemlje kot kmalu izbeži, najbrže radi tega, ker zavoljo prevladujočega vonja po petroleju ne more več loviti žuželk, katere zasleduje samo s pomočjo svojega voha. „K. Pr.“

KAROL ANGELI,
trgovec in krojač v Kanalu
sprejme dva krojaška pomočnika.

NOVA HIŠA
je na prodaj
v Gorjanskem na Krasu.

Hiša je ob cesti in zelo pripravna za krmo ali trgovini.

Naslov pové upravništvo našega lista.

Avstrijska specialiteta I. vrste
so svetovnoznani
Maršner-jevi šumeči
limonadni bonboni,

(malinski, limonadni, jagodni, češnji in prvenški okus) za napravo izvrstne nealkoholične ljudske pijače.

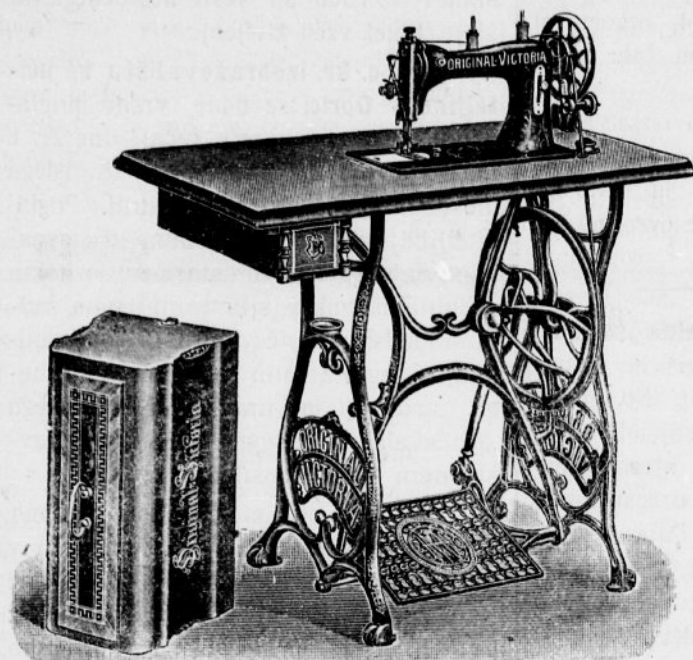

Dobivajo se povsod, kjer so lepaki s to znamko. Tudi vsak bonbon ima to znamko. Na leto se porabi več kot 60 mil. komadov. Lu-Sin profumira dihanje. Klairon najfinejša delikatesa sveta. Bouchées à la Reine. — Peppermint-Lozen. Vsake vrste mlečne in kurinske čokolade najboljše vrste priporoča prva češka delniška družba orijentalnih sladkornih in čokoladnih tvornic v Kraljevih Vinogradih poprej **A. MARŠNER.**

Glavna zaloga na Dunaju:
J. Katz, VI. Theobaldgasse 4.

Cenj. dame in gospodje --- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do preprčanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original Victoria stroji delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.

Original Victoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original Victoria stroji so najpriljubnejši za umetno vezenje (rek amiranje). Tvrda stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje orez-plačno

Original Victoria stroji so najboljši izdelki vseh dosedaj obstoječih tovarnen.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki

Kerševani & Čuk -- Gorica

Stolni trg (Piazza Duomo) šte. 9.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma.“

„Kmetško delavska gospodarska zadruga“
v Dobravljah na Goriškem

ima v kletih združenih kmetov v Dobravljah, Skriljah, Kamnjah, Brjah, Šmarjah in drugih vasi veliko množino izbornega vipavskega vina. Priporoča se cenj. gostilničarjem in drugim konsumentom. Dobi se od 56 lit. naprej po jako zmernih cenah. Odbor.

Velika zaloga dvo-koles od K 30-300; šival. strojev od K 30-250; gramofonov od K 15-1500;

plošče od K 1-4; vsakovrstnih kmetijskih strojev, orkestrionov i. t. d. Mehanična delavnica pri

BATJEL-u

GORICA, Stolni ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. Novi slovenski ceniki in lepaki za gostilne, kavarne i. t. d. se pošiljajo na zahtevo poštne prosto. Najnovejši acilen svetilke za gostilničarje in društva od 8 kron naprej.

Svoji k svojim!

Podpisani slovenski brivec v **Gorici Gospodska ulica št. 1** se priporoča sl. slovenskemu občinstvu iz mesta in z dežele za obilen obisk. Postrežba točna in strogo snažna. Brije in striže tudi na mesečno odplačevanje. Na zahtevo brije in striže na domu. V zalogi ima razne toaletne potrebščine po zmerni ceni. Prevzema vsa lasničarska dela ter kupuje ženske lase po 12 K in naprej kilogram.

Franc Novak,
Gospodska ulica, št. 1.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec
v Podgori

na voglu železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnice itd.

Zahvala.

Ob smrti preljubega očeta oziroma tasta in starega očeta gospoda

ANTONA MAURI-JA

izkazalo se nam je toliko sočutja v teh bridkih trenutkih, da se moramo vsem zahvaliti za zadnjo čast, katero so izkazali blagemu pokojniku, kar nam je bilo v nekoliko tolažbo.

Posebno se pa še zahvalimo prečastiti duhovščini, vele-rodnim gospodom uradnikom, gospodu poslancu in županu s slavnim občinskim starištvom, gg. orožnikom, gg. finančnim stražnikom, gg. pevcem za ginljivo petje, dragim sosedom in vsem sorodnikom in znancem. — Bog povrni!

V CERKNEM, dne 6. junija 1910.

Družine: **Mauri in Ravnikar.**

Ne kupujte cerkvene oprave

dokler se niste preprčali o kakovosti mašnih plaščev, pluvijalov, dalmatik, zastav, bander, nebes (baldakinov), kovinskih izdelkov in cerkvenega perila pri prvi slowancki tovarni cerkvene oprave in zastav

Jožef Neškudla, Olomuc.

Pošiljatve na izbero, stroškovni proračuni in ceniki brezplačno. Cene so radi cenih delavnih moči na deželi in radi velike prodaje za 25% nižje, kakor druga konkurenčna podjetja.

Posebne delavnice za cerkveno opravo, za vezenje in za cerkvena umetna dela.

Trgovke na vadijiv način ponujajo.